

Список використаних джерел:

1. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори: в 5-ти т. – Т. 3. – К. : Радянська школа, 1977. – 283 с.
2. Сухомлинський В. О. Народження громадянина / В.О.Сухомлинський // Вибрані твори: в 5-ти т. – Т. 3. – К. : Радянська школа, 1977. –665 с.
3. Сухомлинський В. О. Як виховати справжню людину / В.О.Сухомлинський // Вибрані твори: в 5-ти т. – Т. 2. – К. : Радянська школа, 1976.– 570 с.

Науковий керівник: к. пед. н., доцент Лещенко І. Т.

Т. С. Зорочкіна

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

САМООСВІТА – ГОЛОВНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Теоретичний аналіз проблеми підготовки вчителя початкової школи до професійного самовдосконалення в педагогічній теорії та практиці діяльності вищих навчальних закладів України та зарубіжних країн зокрема Великої Британії, засвідчив, що значна увага приділяється вивченню методологічних, теоретичних, методичних аспектів підготовки майбутнього педагога. Незважаючи на світовий досвід, професійна підготовка майбутнього вчителя до професійного самовдосконалення не набула комплексного, системного висвітлення на початку ХХІ століття.

Аналіз теоретико-гносеологічних знань свідчить, що професійний саморозвиток є інтегративним творчим процесом свідомого особистісного становлення, у результаті якого відбувається формування мотиваційної, когнітивної, ціннісної та діяльнісної сфер фахівця; професійно-особистісний саморозвиток здійснюється за допомогою механізмів самопізнання, самоорганізації, самоосвіти, самооцінки, саморегуляції, як прагнення до самоактуалізації на основі розвитку професійного мислення, реалізації творчого потенціалу, різноманітних форм дослідницької діяльності та інших способів інтенсифікації цього процесу; самовдосконалення є найважливішим шляхом формування себе не тільки як професіонала, а перш за все як особистості, розвитку своїх здібностей, набуття знань і вмінь [1].

Більш серйозний акцент у британських ВНЗ відводиться самостійній роботі студентів, на здатності до самонавчання та вмінні здобувати знання без допомоги викладача. Успішність студентів оцінюється за результатами складання письмових робіт, головним чином академічних есе [2].

У цих умовах зростає значення самонавчання. Самонавчання стає необхідним у пристосуванні до змін на ринку праці у ХХІ столітті людина буде змушена багато разів змінювати роботу та зважати на старіння раз набутих знань до самонавчання треба приготувати тобто багато разів вправлятися в ситуації коли учень планує власне навчання і потім сам вчиться. Самонавчатися – це виробити вміння пошуку і критичного використання джерел інформації від бібліотек до Інтернету навчити аналізу і синтезу даних при цьому змінюється роль вчителя він не стільки постачає знання скільки допомагає учневі творити і реалізовувати програми самонавчання [3].

Рябова Е. розуміє під самоосвітою здійснювану людиною пізнавальну діяльність, яка:

- по-перше, здійснюється добровільно;
- по-друге, управляється самою людиною;
- по-третє, необхідна для вдосконалення будь-яких якостей людини, і сама людина це усвідомлює [4].

Филипська В. наголошує, що під самоосвітою розуміється одночасне набування нових знань і вдосконалення своїх здібностей, формування вмінь і навичок самостійної роботи:

систематична самостійна пізнавальна діяльність особистості, яка зумовлена суспільними й особистісними потребами, що виходять за межі планів і програм навчальних установ системи освіти: цілеспрямована самостійна діяльність учителів з удосконалення та оволодіння новими спеціальними психолого-педагогічними та методичними знаннями, які необхідні в практичній діяльності вчителів [5].

Шанскова Т. розглядає самоосвіту, як своєрідний вид навчання протягом сього життя, процес продовженого і поширеного навчання, який веде до збагачення інтелекту та розвитку особистості в цілому відповідно до її ідейних, соціальних, професійних та індивідуальних потреб. Самоосвіта часто підтримується системою консультацій та інформаційної роботи у різних наукових і культурно-просвітницьких закладах та організаціях.

Удосконалення – процес систематичної актуалізації, удосконалення та поглиблення знань й умінь, загальних і професійних навичок [6].

Хочемо наголосити на тому, що дуже великий акцент у Великій Британії відводиться самостійній роботі студентів, майстерності здобувати знання без допомоги педагога.

Самоосвіта є головною складовою професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи, дозволяє досить глибоко розкрити свій особистісно-професійний потенціал у професійній діяльності, забезпечує мобільність і конкурентоздатність на сучасному ринку праці, спираючись на загальнопедагогічні та професійні знання, уміння, майстерність і навички.

Література:

1. Іщенко В. Готовність до професійного самовдосконалення студентів як фактор забезпечення високої якості освіти // Витоки педагогічної майстерності. 2015. Випуск 16 С 103-110
2. Особливості освіти у Великій Британії – Електронний ресурс. – [Режим доступу] : http://osvita.ua/abroad/higher_school/england/4955/
3. Зевченко Т.М Освітні тенденції в XXI столітті британська модель школи в контексті інтеграційних процесів у Європі – Електронний ресурс. – [Режим доступу] : https://library.udpu.edu.ua/library_files/psuh_pedagog_prob1_silsk_shkolu/5/visnuk_30.pdf
4. Рябова Е. Самообразование учителя как условие его личностного и профессионального развития – Електронний ресурс. – [Режим доступу] : http://www.rusnauka.com/SND/Pedagogica/4_+rjabova.doc.htm
5. Филипська В. Професійне самовдосконалення вчителя (з досвіду України та Великої Британії) / В. Филипська // Імідж сучасного педагога. - 2013. - № 1. - С. 37-39.
6. Шанскова Т. І. Сучасні тенденції підготовки та перепідготовки фахівців гуманітарного профілю у Польщі та країнах європейського союзу – Електронний ресурс. – [Режим доступу] : http://eprints.zu.edu.ua/11033/1/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%A8%D0%B0%D0%BD%D1%81.pdf

O. V. Minenko

*Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes of the
National University of Civil Defense of Ukraine*

COMMUNICATIVE FEATURES OF MODERN LECTURER

The culture of communication has profound origins and is closely connected with the personality traits of the lecturer, his motives and value orientations, self-awareness, and professional attitudes. Pedagogical communication as a form of professional behavior is a subject to the relevant rules and is carried out on the basis of a complex of anthropological, cultural, socio-psychological conditions. The lecturer acts as an activator of the pedagogical communication process, organizes and manages it. Culture of pedagogical communication influences the effectiveness of the educational process, establishing a positive spiritual and moral atmosphere of the participants in the interaction.

The urgency of the topic is determined by the current trends in education. Today the higher educational institution should ensure the formation and development of intellectual, creative and proactive personality, able to live in fundamentally new conditions, to realize themselves in life, to be successful and to promote the development of society. Among the professional abilities of the